

85. JIRÁSKOV HRONOV ZPRAVODAJ 4

ÚTERÝ 4. 8. 2015

Chceme uchazeče, kteří chtějí bytostně dělat divadlo

Na Hronov přijela Doubravka Svobodová, někdejší iniciátorka a spolutvůrkyně mnohých pozoruhodných divadelních projektů, dlouholetá ředitelka Divadla Na zábradlí a už třetím rokem děkanka DAMU. Akademie múzických umění, Mekka mnohých amatérských divadelníků, slaví letos 70. výročí založení a paní děkanka přijela i proto, aby si se zájemci popovídala o tom, co DAMU nabízí. Když jsme se sešly, zavzpomínala, jak před lety na Jiráskově Hronově ztvárnila Lišku v Malém princi pod vedením režiséra Karla Kříže.

Takže DAMU má sedmdesát...

Akademie múzických umění slaví sedmdesát let, vznikla v roce 1945. Ale v rámci divadelní fakulty, u jejíhož zrodu stáli scénograf František Tröster a režisér Jiří Frejka, první tři roky existovala jen scénografie, režie a dramaturgie. S herectvím se původně ani nepočítalo, ale potom i herci chtěli být vysokoškoláci. Ale oni režiséři, dramaturgové a scénografové potřebovali s někým spolupracovat, takže tam kontakty s konzervatoří byly od počátku, a přesunutí hereckého oboru na DAMU pak proběhlo organicky. V 50. letech přibyla katedra loutkářství. Katedra teorie a kritiky střídavě byla a nebyla, chvílemi se přesunovala na filozofickou fakultu a pak zase zpátky. V 60. letech pak vznikla katedra organizace a řízení divadel. Traduje se, že ji založil profesor Antonín Dvořák kvůli své dceři, kterou měl s Antonií Hegerlikovou. Fyzicky neměla předpoklady pro herectví, a on si myslel, že nemá ani na režii a dramaturgii, tak založil katedru organizace a řízení divadel. Tahle katedra v 80. letech zanikla a přešla na FAMU, a pak po revoluci vstala jak fénix z popela a vrátila se jako katedra produkce.

Vzpomínáte, kdy vy jste prvně narazila na DAMU?

Jako studentka gymnázia, kdy jsme pilně chodili do Disku, tehdy ještě do Unitarie. Asi jsem byla trochu jako Tonička Dvořáková, netoužila jsem se stát herečkou a neměla jsem odvahu jít na režii ani dramaturgii, protože jsem měla pocit, že na to jsou daleko větší bedny, než jsem byla já. A tak jsem to

zkusila na katedru organizace a řízení divadel. Protože jsem hezky odpověděla na stěžejní otázku, která se týkala problematiky rozvojových zemí, byla jsem přijata. Bylo to ovšem v druhé půlce 70. let a moje rozčarování bylo veliké. Zažila jsem vyhození Jarky Odvárkové (dnes Šiktancové, pozn. redakce) za podpis Charty 77, Císař a Vostrý nesměli učit, jenom suplovali. A to jsme vždycky všichni běželi, abychom byli u toho. Byla to supr nejhorší doba. Nicméně, jistý duch na DAMU zůstal i v té době, někteří zajímaví lidé tam byli schovaní, a občas se poštěstilo, že suplovali nebo měli přednášku. Naše tehdejší praxe byla pouze v Disku, kde to bylo samozřejmě ideologicky svázané, ale pořád to bylo divadlo.

Nicméně, postupně ty nitky nezávislé tvorby přece jen probleskly. Pamatuju,

že se vám v 80. letech podařila velmi zajímavá éra v Řeznické, kde fungovalo Volné sdružení režisérů a děly se tam divadelně zajímavé věci...

Tam se toho promíchalo víc, bylo tam DDT Hanky Burešové, Pradivadlo Honzy Marka. A určitou roli sehrál i Hronov a přehlídka FEMAD, což byl v té době takový off festival. Řeznická byla tehdy napůl profesionální a napůl amatérská, a ti amatéři byli mnohdy zajímavější jak tematicky, tak formálně. Mnozí profesionální režiséři se na ně chodili koukat a velmi se jimi inspirovali. Mnohé z těch amatérských souborů měly profesionální úroveň.

Ale vraťme se k DAMU a k době po revoluci, kdy se toho na škole hodně změnilo. Pamatuju dokonce, že tam vznikla katedra divadelní antropologie, na kterou měli být bráni lidé bez zkoušek.

Upřímně řečeno, dodnes jsou pedagogové, kteří hypoteticky přemýšlejí o tom, co by to udělalo, kdyby se nastolil takový řád a budova se dala k dispozici těm, kdo mají nějaké předpoklady, aby si tam bez pedagogického vedení tvořili sami. Jestli by ten vývoj nebyl zajímavější, než když je někdo koriguje a někde posouvá. Ale zatím k tomu nedošlo, a situace není taková, aby se to dalo uskutečnit. Názorů na to, co a jak učit, je nepřeberně, ale ne vše je realizovatelné. Na začátku 90. let vládl pocit, že všechno je realizovatelné, zkoušelo se tedy všechno možné, možná až moc živelné a nedomyšlené. Kromě toho 90. léta byla pro divadla vůbec problematická. Nastala krize diva-

Neviditelné ženy?

Za dob starého dobrého Aloise Jiráska bych mohla být paní režisérova nebo paní doktorová... tedy pokud bych si tehdy vzala pana doktora nebo pana režiséra. V té době bych už mohla k volbám a dokonce bych mohla pomyslet i na studium - třeba na lékařské fakultě. Byla bych nejspíš odvážnou, osamělou průkopnicí, které by tenkrát říkali paní doktor.

Býti mužem bylo dlouho mnohem víc, než být ženou, a role byly jasně rozdané. Naše babičky feministky se snažily dokázat, že feminismus je radikální názor, že i ženy jsou lidi a že i ženy můžou být i doktorky, režisérky, političky...

Doba se mění, společnost se mění, děti se mění, mobily se mění, my se měníme... Divadlo se od dob F.L. Věka taky hodně změnilo. Proměňují se nejen divadelní prostředky, ale i jazyk. A mění se i jeho používání: konečně začíná být „moderní“ mluvit či psát - odborně řečeno - genderově korektním jazykem a ženy ve veřejném prostoru již nezneviditelnovat. Například i tím, že se profese píšou i v ženském rodě, nebo se do inzerátu napíše: Hledá se režisér/ka.

Vypadá to jako zbytečnost a protirargumenty obvykle hovoří o nesmyslném prodlužování textu. Jenže ničím se neplýtvá tak, jako právě slovy, a zde mnohdy navíc postačí přidat pár písmen. Je to drobný rozdíl, který může mít dalekosáhlé důsledky.

Tahle „drobnost“ totiž může pomoci, aby se nestávalo to, co mi včera popisovala jedna mladička účastnice vášnivě noční diskuse. Chtěla se původně přihlásit do semináře praktické dramaturgie, ale přišlo jí, že dramaturg je „tak nějak hodně mužská profese, protože o dramaturgyni ještě neslyšela“. Nakonec tedy šla jinak.

Dana Radová, která je ráda, že už může být například režisérka, dramaturgyně, feministka

P.S.: V semináři praktické dramaturgie je asi polovina žen. A v ČR je dnes 52 % vysokoškolsky vzdělaných žen, tedy potenciálních režisérek, doktorek, dramaturgů a klidně i prezidentek

dla, došlo k velkému úbytku diváků, ale i amatérských divadelníků. Najednou bylo všechno jinak, ztratila se motivace. Do jisté míry se to do pěti, šesti let srovnalo, protože se ukázalo, že je stále o čem hrát a že se lidé potřebují scházet a společně tvořit.

Já jsem tradicionalista, a myslím, že škola bez učitelů není úplně ono. Chce to ale pedagogy, kterým jsou mladí lidé ochotni naslouchat.

Právě tady (přichází k nám pan profesor Císař) máme zlatý pedagogický vzor, pana profesora Císaře, který neustále, i když by už mohl jen odpočívat na vavřínech a cedit moudra, přemýšlí, jak věci změnit, jak ty lidi zaujmout a o čem by to mělo být. Je to pedagog, který se rodí jednou za sto let, studenti ho i dnes milují, protože je stále inspirativní. Pamatuju, jak za totality měl možnost publikovat jen pro amatéry. A všichni profici sháněli ty malé ofsetové knížečky, které přes noc přečetli a předali dál, protože v oficiální literatuře byly většínou jen socialistické bláboly.

Vraťme se ještě na chvíli k DAMU, k vašemu příchodu do funkce děkanky. Jaký to byl vstup?

Absolutně děsuplný. Byť jsem tam nějakou dobu předtím učila, neuvědomila jsem si, co ta funkce obnáší. Je v mnohém velmi administrativně správná, a na DAMU je to o to těžší, že většina pedagogů tu pracuje na dohodu a na zkrácené úvazky za velmi malé peníze. Dělají to proto, aby divadlo přetrvalo. Tráví tam daleko víc času, než mají, a peníze, které tam dostanou, většinou investují do svých studentů, které pozvou na kafe nebo s nimi někam jedou. Takže po nich člověk nemůže chtít, aby si sedli

a napsali evaluační traktát, protože pak bychom o ně přišli. Ale protože administrativa si žádá své, všechno se to sbíhá na té děkanárně, a tam se to musí nějakým způsobem sepsat a vykázat. To mě dost zaskočilo. Za dvacet let v Divadle Na zábradlí jsem měla pocit, že je tam administrativy hrozně moc, ale tady je jí mnohonásobně víc. Druhá věc, která mě trápí, je to, že se nemám s čím ztotožnit, k nikomu nepatřím. Zatímco v divadle všichni směřovali k jednomu cíli, měli společný zájem, tady je sedm kateder, a každá směřuje někam jinam. A já v této situaci musím být „nadstranická“. A pak je tu samozřejmě povinnost vyznat se ve všech předpisech, zákonech, tak, aby se škola nedostala do administrativně správného průšvihů.

Co se vám na škole za ty tři roky podařilo změnit? A co vás nejvíc pálí?

Myslím, že moje zatím největší zásluha je, že jsem nic moc neměnila. Že jsem ponechala autonomii kateder, které si dělají některé změny podle svého. A že nebráním některým tendencím. Jediné, o co se snažím, a proč jsem i na Hronově, je nějakým způsobem znovu k DAMU připoutat pozornost mladých lidí, aby k nám přicházeli uchazeči, kteří chtějí bytostně dělat divadlo. Ne ti, kteří se chtějí stát celebritymi, jejichž milostné aférky jsou popisovány v jistých médiích. A aby těch sedm kateder o sobě vědělo, vzájemně spolu komunikovaly, podporovaly se a inspirovaly. Byla bych ráda, abychom dávali o škole zprávu nejen navenek, ale dokázali ji taky propojovat zevnitř. A pro mě je důležité nebránit nejen nápadům pedagogů, ale ani iniciativě studentů, když něco zajímavého vzniká. Nesešňarovávat je do nějakých přesně daných pravidel.

Jana Soprová

Přečetl jsem si ve Zpravodaji číslo 2 reportáž o tom, jak Milan Schejbal ve svém klubu dospěl k tomu, že své posluchače uvede na pole porotcovské. Potěšil jsem se a dojal, neboť to především považuji za více než potřebné a za druhé jsem se ve vzpomínkách vrátil do dávných let, kdy se poroty a porotci stávaly čím dále tím důležitější složkou amatérského divadelnictví. Dokonce musím značně -jip- sdělit, že - jak píše - tu starou moudrost neznámého autora, že porotci jsou jenom lidé, jsem uvedl ve všeobecnou známost nadpisem článku v tehdejší Amatérské scéně Je porotce člověk?

Ta otázka vyplynula přirozeně a logicky z praxe, která příliš této činnosti nepřála a často jsme si ji mezi sebou, my porotci, kladli. A tak jsem ji vnesl do širšího povědomí. Vůbec jsem před těmi mnoha lety usiloval o to, aby se porotcům dostalo důstojnějšího postavení a zároveň, aby si je zasloužili. Pořádali jsme proto v tehdejší Východočeském kraji dlouhodobé školení porotců, které vedl Milan Obst, a já napsal brožuru Práce porotce. Nemám po ruce statistiku, ale moc porotců z toho všeho nevzešlo.

Protože pro porotování amatérského divadla musí být poměrně mnohostranný talent, neboť porotovat neznamená jen provozovat činnost kritickou. Do hry totiž vstupuje tolik faktorů, které se nedají naučit a pro něž musí být cit. Získávají se a ověřují zkušenosti. Ostatně když jsme v tom našem kraji přišli věcem více na kloub, tak jsme vyzývali hned v úvodu setkání nad nějakým představením všechny, abychom se pokusili společně přemýšlet o divadle. Byl to jistě trochu taktický manévr, jenž měl odstranit představu soudní poroty, která vynáší ortel. Ale skutečně jen trochu, protože opravdu šlo hlavně o to učit se společně myslet o divadle, což byl předpoklad pro to, abychom se vzájemně chápali a rozuměli si. A dokonce aby se daly takto vyvodit i závěry praktické směřující k tvořivé praxi souborů.

Proto mne potěšilo to, co jsem se dočetl o tom, jak Milan Schejbal letos orientuje svůj seminář. Neboť jsem hluboce přesvědčen o tom, že současné divadlo to přemýšlení o sobě potřebuje jako sůl.

Jan Císař

TANEC
TANEC
TANEC

BLOK PŘEDSTAVENÍ

Tělo nelže

ROZHOVOR

Rozhovor se souborem Nota Plzeň

Povězte laikovi, jako jsem já, jak se mám dívat na tanec? Mám se jej snažit pochopit?

Katka Lisková: Řekla bych, že otevřeně. Protože ne všechno, co vnímáme, musí jít přes hlavu. Už ta otázka, jestli se to mám snažit pochopit... Vnímáme věci skutečně jenom skrze hlavu, nebo skrze něco víc?

Lenka Jíšová: Použila bych slovo „ucho-pit“. Třeba přes nějakou vizuální, nebo hudební stránku. Přes emoci, pocit, náladu, nebo i jenom vzpomínkou, která se během tance, či po tanci objeví. Najednou už nám to něco říká. Esenci, nebo dokonce konkrétní příběh.

Vášim cílem je vyvolat v divákovi nějaký pocit, reakci, aby nezůstal chladný?

Lenka: On může zůstat chladný, nebo dokonce negativní. Dokonce vás to někdy může až prudit. Proč ne? Je úžasné když tanec dokáže vyvolat i tyhle emoce.

Co pro vás znamená tanec?

Lenka: Pro mě je součástí života, mého bytí. Nejen, že tanec dělám jako profesi (snažím se být lektorkou a pedagožkou), ale je to i součást bytí, seznamování se s lidmi, komunikace. Co by si mezi sebou nikdy neřekli, to vysloví tancem.

Pavla Nováková: Dokážu se jím daleko lépe sebevyjádřit, než slovem.

Katka: Je to životní filosofie. Pohled na lidi. Spousta věcí, která funguje v těle, funguje podobně i v mysli, takže je v tom také psychologický faktor. Zároveň je to umění.

Lenka: A vůbec fakt, že člověk něco tvoří, že jde s kůží na trh. A nemusí to být jen na jevišti, může vyjít do ulic a sledovat, co to s lidmi kolem udělá, co to udělá s ním. Tím se také umocní dialog mezi ním a okolím. Od dětství jsem se ráda hýbala, ale tanec jsem nedělala cíleně. Já bych to řekla tak, že si mě tanec našel... A já byla připravená.

Došlo během doby, během níž se věnujete tanci, k nějakému momentu, od něhož dělíte svůj život na „před“ a „po“?

Katka: „Před“ je pro mě období, kdy jsem se věnovala tanci jenom jako performer, měla vedení, realizovala myšlenky. A „po“ je pro mě období, kdy jsem se začala věnovat lidem a tomu, jak lidi vést. Vůbec jsem si nedovedla představit, že právě tohle je

obrovským zdrojem informací pro tanečníka jako takového. Jen tím, že učím děti, dostávám od nich tolik informací, které pak zase můžu použít zpětně a můžu jako tanečník růst.

Lenka: Já, jako pedagožka, navážu. Děti mě učí. Čerpám od nich nové informace, nové impulzy. Jsou pro mě velkým zdrojem inspirace a stále nového znovunalézání.

Pavla: Děti jsou přirozené a nejsou spoutané žádnými předsudky. Když začne dospělý, už má zábrany, může se cítit trapně, ale děti nic takového nemají, jsou spontánní.

Lenka: A v každém je také jiný stupeň talentu. Jiné schopnosti pohybu. Každý má určité dispozice, určitou mentalitu. A i taková různorodá práce pomáhá. Takový člověk může mít i psychické problémy a při tanci se mysl otevírá a sám tanečník se o sobě samém dozvídá stále nové věci.

Pavla: Dokud se on sám neotevře, ničeho nedosáhne.

Lenka: V každém pohybu je pravdivost. Tělo nelže. Samozřejmě můžeme pracovat s nějakými formami, které jsou dané, naučené. Ale i v nich je každý člověk svůj. Pořád se vracíme k otevřenosti. Tělo je nástroj... Jaká byla původní otázka? /smích/

Před a po.

Lenka: Také to bylo způsobeno přechodem na pedagogiku. Byla jsem do toho vlastně hozená, byla to pro mě výzva. Pak jsem se rozhodla, že vydržím, že se na tuhle cestu dám. Tohle je pro mě to „po“.

-vím-

Barevný svět choreografií

RECENZE

Možná také proto, že tanec a pantomima to nemívají na Hronově lehké, ujal se Jiří Lössl funkce moderátorské a jednotlivé tři taneční bloky krátkým, rozvázným, až melancholicky zasněným tónem uvedl. Svou řeč proložil též pasážemi řekněme osvětovými, když hovořil o tom, že scénický tanec je hnutí amatérského tance, nebo když se rozhovořil o rozdílu mezi moderním a současným tancem.

Večer však odstartovala pantomima. Na ostravské konzervatoři se jí věnují systematicky. Dokážou své studenty přimět k tomu, aby se se svými školními drobníci-

přímo řadit k minimalismu, nebo šlo velice často o hudbu s rozvíjením pouze několika hudebních motivů. Ano, je to asi trend, má-li být něco označováno jako seriózní scénický tanec, hledají choreografky často hudbu z ranku ambientní či minimalistické. Objevily se ale samozřejmě i výjimky.

U choreografií, snad více než u činoherního či loutkového divadla, se intenzita zážitku projeví tím, že si dojem či silné vjemy uchováme po delší dobu v paměti, že nám nezaniknou ve změti šedivých choreografií s nevýrazným a nenápaditým tanečním stylem, ve změti choreografií bez tématu...

kami, jak se píše ve festivalové brožůře, vydali na zkušenou na přehlídky pantomimy a změřili tam síly. Kateřina Michejdová v pestrobarevném, klaunských barvami hýřícím kostýmu, umí velmi umně a výrazně pointovat, ve svém pantomimickém skeči ze ZOO elegantně předvádí přechod z opičky do puberťačky. Stala se odlehčeným, humorným startem do večera, v němž posléze dominovala ženská, lyrická, melancholická témata, choreografie o starostech a radostech mládí a dospívání. Ostatně vychází to často ze složení samotných tanečních souborů, že dívčí zrání a dozrávání se do témat choreografií promítne. V hudební slozce mohli bychom větší část skladeb buď

Mezi ty výraznější choreografie řadím *Inspirace v haiku* v podání Lenky Jíšové, Kateřiny Jindrové a Kateřiny Liskové. Tady nejde o dívčí tančení, ale o choreografický názor, o hledání osobitého pohybového jazyka, který souvisí částečně s japonskou kulturou, částečně s hudbou Jany Vöröšové, částečně s meditativním přírodním charakterem samotné poezie haiku. V tanečním jazyce jako bychom pocítili prvky z buto a kabuki a východních vlivů, ale využívány jsou jen občas, jen jako jeden ze zdrojů a možností odlišného tanečního projevu. Jako v jedné z mála choreografií dojde také na tzv. partneřinu, výrazný fyzický kontakt tanečnic. Silný a zapamatovatelný je závěrečný obraz,

Mně přišlo úžasné, jak je tělo dokonalý nástroj. Souhra tolika svalů a kostí, a když se to umí, tak je to úplně nádherná. A když se sladí víc těch těl dohromady... Moc jsem si to užila.

Petra Bartošová

Moc se mi to líbilo, hlavně ty holky na konci, s těmi barvičkami. Ty to pozitivně zakončily. Mozaika barev emocí a příběhů.

Anna Kocábková

Bylo to fajn, příjemně se na to koukalo, překvapilo mě, že to bylo pestřejší než minule. Moc pěkná byla pantomima a pak mi ještě přišlo silné to ...Náct.

Zuzka

Můj subjektivní náhled bude velmi subjektivní, protože jsem byl u toho, když se tento blok tvořil. Tvořil se s určitým záměrem. První část byla cesta od pantomimy, tedy od toho vědomého gesta, které jde po jasném příběhu, až k poetickému tanci, kde je to pro mě skutečně vrcholná poezie. Druhý blok byl tvořen s tím, že jde o věkové spektrum choreografií i o námětové spektrum. V tom čtyřlístku jde skutečně o pohyblivé obrázky, které mají každý úplně jinou náladu a bere si úplně jiný námět, od toho konkrétního až po čistou abstrakci, že mám prostě radost z pohybu.

Jiří Lössl

Od bloku, který sem postoupil z Kolína a Jablonce, neočekávám nějak zásadně nápadité choreografie. Ale to, co bych přece jen potřeboval vidět, je nějaký interpretační zájem, zaujetí, nasazení a energie, která z lidí jde. To jsem postrádal s výjimkou velmi zdařilých choreografií Jíst kořínky přiborem a Já musím začít pomalu, abych mohla... Jinak jsem v tomhle ohledu velmi zklamán. V dnešním dni je nejlepší taneční choreografií jednoznačně Jola, která byť nebyla součástí bloku, je jednoznačně nejzdařilejší, jak po stránce choreografické, tak energické.

Jan Hnilička

To poslední číslo bylo úžasné, nabíjející. Moc mi zvedlo náladu.

Spěchající dáma

kdy tanečnice velmi prudce z forbíny jakoby odřeknuty zmizí až na samém horizontu, povedlo se dosáhnout jistého vjemu prchavosti, která je, alespoň dle programu, v druhém z inspirativních haiku „Blížím se k tobě jen cestou snů, ve dne unikám pohledům.“

Ačkoliv večer neměl žádnou zcela průměrnou choreografii, některá dívčí témata přeci jen nepřinášela výraznější překvapení. Mezi ně patří sentimentální choreografie ... náct Nadi Kabelové s poněkud kostrbatým pokusem o doslovnost, že holky vyřeší své komplexy pramenící z nesebevědomí a odmítnutí kolektivem. **Škaredý holky** Ludmily Rellichové s typicky ostrými zastaveními v expresivních gestech a s dynamickými změnami rytmu sází na výběr hudby, skladba Ivy Bittové s leitmotivem Kuku má v sobě i jemný humor a poezii. **Moment setrvačnosti** s tematikou odcizení obyvatel města, neexistence citu a míjení byl utvářen poměrně často používanými tanečními prvky moderního tance a choreografií lze vnímat spíše jako účelnou řemeslnou přípravu pro překvapivější choreografie. Oceňuji ovšem skvělé a profesionální svícení u všech choreografií TS Magdaleny, a vůbec celého večera. Také pocitová **Óladabadabadam** na hudbu Bobbyho McFerrina v choreografii Anny Jirmanové jsou pro mne ukázkou příjemné, velice solidní, řemeslné práce bez většího překvapení. **Tensio** Lenky Hajdukové patří opět mezi ryze ženské choreografie se zapamatovatelnými kostýmy (obdoba tureckých kalhot), které dotvářely taneční pohyb.

Nad uvedenými vynikala choreografie **Jíst kořínky přiborem**. Ani ne tak pohybovým slovníkem, jako tématem. Opět již vyzrálé tanečnice (Flash TJ Sokol Jaroměř),

užily kontrastně minimalismu skladby Steva Reicha (nejednou ve spojení s rytmičností běhu, prvky aerobiku či stylizací nezdravých jídelních návyků nepůsobí jako současné klíše scénického tance). Choreografie, která pro pohybový rejstřík hledá taneční zkratku a stylizaci fitness činností či posedlosti jídlem, navíc jako jedna z mála nepostrádala humor a trefně odhalovala směšnost lidského pídění po kráse, eleganci, fyzické dokonalosti, a traumata, která z toho pramení..

Z tendence k užívání minimalismu vy- mykala se skladba Bohuslava Martinů, která posloužila jako podklad a zároveň inspirační zdroj pro choreografii Petry Blau Já musím začít pomalu, abych mohla... A opravdu, vidíme postupné pohybové probouzení tanečnic z jedné řady, z níž se rozvine postupně celá choreografie. Petra Blau má cit pro navracení pohybových motivů. Například

rámcové opakování řady těsně před koncem choreografie (ovšem zády k divákům) a návrat pomalosti stane se velmi výrazným okamžikem choreografie.

Závěrečná choreografie **My** byla svižnou veselou, nezatežkanou tečkou tanečně-pantomimického večera. Vidíme taneční vyzrálost, hravost, humor a zejména společnou dívčí partu, která umně pracuje se synchronními i asynchronními pasážemi choreografie, s jakousi dívčí pohybovou zvidavostí a spontaneitou. Ozvláštnění, které vnáší okamžik, kdy jsou krátce před koncem tělové kostýmy tanečnic potřísněny živými, veselými barvami, jako by bylo symbolické. Scénický tanec má v sobě nespočet barev, a troufám si tvrdit, že ani letošní taneční blok jako celek nelze hodnotit jako šedivý.

Vladimír Fekar

skvělý dobré super
výborné lidi úžasa
hravost ospalost dynamika barvy
trojlístek překvapivé
kaleidoskop moc rozpačitý
radost čtyřlístek energie
emoce nádhera

*Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleso-
vých reakcí diváků ihned po představení. Čím
větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej
diváci v souvislosti s představením pronesli.*

Do kufru vložily svou starost všechny děti

ROZHOVOR

Rozhovor s režisérkou a hlavním představitelům inscenace Jola

Mohla byste vyjasnit, na základě čeho vaše představení vzniklo?

Lenka Tretiagová: Odzer přišel do souboru a všechny děti se ptaly, co se mu stalo. Proč má jizvy. Odzerovi se o tom ze začátku nechtělo moc mluvit, ale postupně jsme se dozvěděli celý jeho příběh, jak se mu to stalo, jak se ocitl v Čechách a začalo to být zajímavé jako příběh sám o sobě. Řekli jsme si tedy, že když to ztvárníme příběhem, bude to něco mezi skutečností a hrou a možná se tím některé otázky zodpoví a budeme mít větší klid.

A kdo stojí za scénářem?

LT: Hlavně děti. Z Odzerova vyprávění, které mělo mnoho a mnoho hodin, si vybraly takové jednoduché věty a na to pak dělaly improvizace. Tak vznikly základní kameny, které jsem pak dávala dohromady. Hodně si to režíroval sám Odzer, aby to byla v jeho očích pravda, aby mu to bylo příjemné. Takly musíme říct, že nám pomáhala Gábina, to je druhá Odzerova maminka tady v Čechách, se kterou jsme se radili. Poskytl nám fotky a nahrávky přímo z Kargyaku, kde se Odzer narodil. A důležité je, že děti jsou hrozně dobrá parta, kamarádi spolu, zcestovali jsme velký kus světa. Jen v Kargyaku jsme spolu ještě nebyli.

Jakým způsobem pracujete?

LT: Jsme taneční soubor, takže děti mají dvakrát týdně taneční průpravu, zdaleka ne už jen se mnou, a k tomu děláme různá představení. Buď dětská, jako jste viděli dnes, nebo spolupracujeme s profesionálními tanečnicí. Ale většinou jsou i tato před-

stavení určená dětem. Hrajeme v Praze, ale hodně jezdíme po světě, lezeme po horách, jezdíme na koních, a to nás baví. A ještě je dobré říct, že do toho kufra vložil svou starost nejen Odzer, ale všechny děti. V Píseckých horách šly potmě ke kufru a řekly každé svou starost, kterou mají, a samy ji nemohou vyřešit.

Dá se říct, že tohle spojení s přírodou a tradicemi je specifické pro vaši práci?

LT: Asi ano. Máme děti všeho věku, jezdí s námi i profesionálové, teď už asi dva roky sebou vozíme i babičky našich dětí, máme s nimi taky představení, takže se snažíme být komunita, která nevyklučuje žádný věk a žádnou činnost.

Kolik ti je roků, Odzere?

Odzer: Dvanáct. Přišel jsem do první třídy v Čechách.

A co tě nejvíc překvapilo, když jsi přišel do tohoto jiného světa?

Odzer: Tady jezdí ty auta, kamiony, vlaky a tak.

Jak si užíváte Hronov, budete tu zůstat?

Odzer: Moc hezký!

LT: Nebudeme zůstat, máme před sebou totiž jednu dalekou cestu.

Odzer: Jedeme do Ameriky. Do Chicaga a pak okolo jezera Michigan.

LT: Chceme se stát trochu indiánama, běhat po lesích a taky tančovat a hrát Jolu. Kromě toho máme udělané i představení speciálně pro Ameriku.

Byly v tom představení konkrétní folklórní motivy z místa, odkud pocházíš?

Odzer: Třeba ty slepice jako trest.

LT: Hudbu skládal jeden náš dospělý herec a používal k tomu zvuky, přivezené z Kargyaku. Ten zpěv, to je Odzyho kamarádka a sestra.

V představení jsi mluvil o tom, jaké je dobrodružství chodit v Praze do školy.

Odzer: Je to tady těžší. Známky a tak. To my tam nemáme. Učili jsme se víc jazyků a každé ráno jsme museli dělat domácí práce. A to, co jsme zpívali v konci představení, je ranní modlitba. Vždycky když přijdeme do školy, tak máme ranní modlitbu.

Co se chystáte dělat dál?

LT: Chtěli bychom dál pracovat na Jole, protože se nám líbí a máme několik pozvánek po Čechách, kde ji hrát, což nás moc těší. Pak bychom chtěli dělat Bratry Lví srdce od Lindgrenové ve spolupráci se Sladovnou v Písku, která pořádá expozici. Ale teď jsme plní toho, že jsme hráli Jolu v neratovském kostele, asi padesát kilometrů odsud, kde to sice bylo pod střeškou, ale zároveň pod širým nebem, protože ta střecha je tam prosklená. S velkým nadšením pana faráře, bylo to velkolepé a myslím, že druhou takovou Jolu už jen tak nezhrajeme. Tady nám to dneska přišlo trošku legrační, po té zkušenosti, ale víme, že to musíme umět přenést.

-jam-

Odzer: zázračná jiskra, která vzplála

RECENZE

Tohle nebude recenze. Tohle bude zpráva o zázraku. A rozhodně ne křesťanském.

Aniž by se přitom zříkala hovořit o divadle, které v sobě nese dokumentární zprávu o našem světě. A protože zázraky se obvykle přihodí ve chvílích, kdy je nečekáme, ani já ho dnes nikde na obzoru neviděl. Vlastně jsem se "dětské" inscenace s asijským názvem bál. Jak já se bál!

A jak se mé obavy znásobily, když se na scéně objevila spousta dětí v tmavě červených kostýmech jasně odkazujících k některé - vlastně jedno jaké - středoasijské velehorské oblasti. Po pár desítkách vteřin je však veškerá rezervovanost kritikova i divákova rozmetána a má lehce předpojatá znučenost se mění v prachspoustou fascinaci viděným, ba ve sledování scénického dění s otevřenou pusou.

Není přitom ani tak podstatné, co všechno se stane ve vyprávění ladackého chlapce Odzera o jeho životě kdesi vysoko v horách Himálaje i o následných vážných zdravotních peripetiích, jimž je vystaven a které ho dovedou za léčbou do naší vlasti. Podstatnější již ovšem je osobnostní vklad představitele ústřední role, který se - nikoli náhodou - jmenuje (také) Odzer a jehož

původ hraje roli větší než malou. To nejpodstatnější se ale skrývá v kvalitách čistě divadelních.

Režisérka Lenka Tretiagová dokáže svých pětadvacet (případný početní omyl je vyhrazen) dětských svěřenců různého věku orchestrovat nadmíru výtečně. Její svěřenci se přitom mají o co opřít - umějí velmi dobře zpívat, výtečně tancují, problémy jim nedělá voicebandová sborová recitace ani jednotlivé individuální promluvy. Z tohoto radostného a kromobyčejně sympatického materiálu (čtenáři mi snad tato esoterická adjektiva prominou) jako by se scénické obrazy rodily samy, jako by kolektivní herecké kreace zcela přirozeně vyrůstaly z dokumentárních video-projekcí v zadním plánu, jako by nápaditá a podmanivá práce se světlem byla samozřejmostí hraničící s iluzionistickými kouzly. Jako by dětské herci (jsouce zároveň tanečnický, zpěvácký i recitátorský) byli poučenější a zdatnější než mnozí jejich dospělí kolegové na mnoha jiných scénách a v mnoha jiných souborech.

Umět divadelně pracovat s dětmi je dar. A umět využít ho ku prospěchu inscenace se může rovnat zázraku. A o těch lze někdy pouze podat očitě svědectví...

Petr Christov

I think it was very impressive to see kids performing on very high professional level. / Myslím, že bylo velmi působivé vidět hrát děti na vysoké profesionální úrovni.

Nichollas from Germany / Nikolas z Německa

Jsem nadšená. Líbí se mi, že vůbec neuvážuji nad tím, je-li to pohybové, nebo činoherní divadlo. Je to zkrátka divadlo s velkým „D“ a s velkým nadšením hrané.

Radmila Hrdinová

Napadá mě jen: úžasné, skvělé. Soubor s takovým počtem si s tím dokázal neskutečně pohrát.

Vít Pávek

Jsem nadšená hlavně z toho, jakým způsobem se dají vést děti. Strašně obdivuji práci s tím, že tam byly všechny věkové kategorie a u všech jsem viděla stejný zájem o téma, stejné nasazení. Byli uvolnění a přitom precizní. Celou dobu jsem si říkala, že kdybych někdy měla dítě, tak bych chtěla, aby navštěvovalo přesně takovýhle kroužek. Teď se zrovna na PC řeší problém dětí na jevišti = cvičené opičky a tak dále a tohle nádherně ukazují, že to tak vůbec nemusí být.

Tereza Sochová

Nabíjeli mě energií a myslím, že si s tím dali spoustu práce, protože to, co jsem viděl, mi přišlo daleko lepší než mnohá jiná taneční vystoupení. A dobře do toho zakomponovali příběh. Jsem spokojený.

Kuba

Roztomilé, plné energie, dojemné. Bylo tam hodně emocí. Opravdu krásné. Dvacet krásných minut. Lepší než představení, která mají hodinu a půl a jsou ubíjející.

Denisa a Bára

Představení bylo úžasné, jen se mi o tom těžko mluví na mikrofon. Je úžasné, jak se soubor dokázal vžít do pohybu. Kouzelné. Bylo to dojemné. Ještě v kombinaci s obrazy z Himálaje (já k nim mám určitý vztah), bylo to moc příjemné a ještě teď se z toho dostávám. Jen přemýšlím, jestli to byl skutečně příběh toho chlapce. Bylo to zvládnuté, přímočaré. Kvalitativně až dospělácké.

Jirka a Vláďa

Na tanečních vřdycky (a tady zejména) obdivuji schopnost znát své tělo a umět s ním pracovat. V tomhle představení jsem obdivoval obrovskou soustředěnost a vzájemnou napojenost těch dětí.

Luděk Richter

JOLA – cesta tam a zase zpátky

RECENZE

Co jsme viděli? Viděli jsme dokumentární divadlo, které zachytilo skutečný příběh chlapce z dalekých Himalájí, který se nešťastnou náhodou zapálil a na léčení byl převezen do Prahy. Příběh skončil šťastně: chlapec se uzdravil a mohl nám tedy o všem vyprávět.

Ale ten šťastný konec nespočívá jen v tomto. Viděli jsme také divadlo komu-

nitní. Dětská skupina pražských dětí totiž v rámci představení vlastně přijímá toho „jiného“ chlapce ze vzdálené země mezi sebe. Chlapec se naučil jejich jazyk, poznal jejich kulturu, zapojil se do jejich aktivit a v rámci práce na této inscenaci jim zase vypráví o své kultuře, o tom, kým byl a kým samozřejmě i nadále je. Děti si s ním na tu vzdálenou zemi hrají, děti hrají celý jeho

příběh a učí se pochopit a akceptovat jeho kulturu, zkušenost, odlišnost.

A jak je to udělané? Dalo by se říct, že inscenace využívá celou škálu materiálu. Někde v základu je velmi dobrý pohybový trénink, který dětem umožňuje vytvářet poutavé obrazy fyzickou a taneční akcí. Dále je tu práce se slovem, která vrcholí přesnými a přesto spontánními voice-bandovými pasážemi. Pak je tu projekce, která nám přináší obrazy z všedního života té vzdálené země, které jsou právě pro tu vzdálenost nevšední a poutavé.

Materiál je pak velmi nápaditě používán k vytváření obrazů z chlapcova života: ocitáme se s ním ve škole, jezdíme na divokých koních, válíme se v blátě, ale také hoříme a v bezvědomí odlétáme do té tajemné země, kde nás vyléčí. Děti obrazy naplňují energií a radostí ze hry, takže i přes veškerou nespornou technickou dovednost nepůsobí tvar mrtvolně a není jím upírána jejich dětská živelnost. Někdy jsou možná trochu překotní, nebo jsem prostě já jen trochu pomalá a trochu je dobíhám, ale celý příběh i jeho smysl pochyťm správně.

Skvělá ukázka práce s dětmi, ale i skvělé aktuální divadlo, které ukazuje, jak přirozeně se můžeme potkávat, když je na obou stranách vůle k setkání.

Martina Schlegelová

boží
pěkný
roztomilý
krása
výborný
rozkošný
úžasný
střela
skvělý
činhoči
zvláštní
přesteti
čtělý
super
krásné
líbilo
hravý
chcít
ohokluka

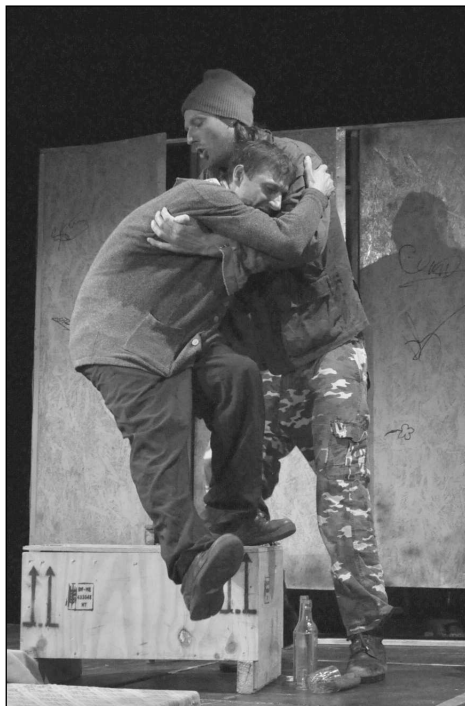
Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

KLOZET

SPOLEČNOST BLOUMAJÍCÍ VĚRNOSTI TURNOV

Dobré divadlo není ^{ROZHOVOR} o dobrém nebo špatném konci

Velmi mě zaujala scéna, na které hrajete. Mám pocit, že jsem symboly, které obsahuje, již viděl na leckterých nádražních záchodcích...

Jde o čistě spontánní výzdobu našich techniků (smích).

V programu je psáno, že hra trvá osmdesát minut. Vy jste hráli přibližně šedesát. Stalo se něco?

Když jsme hru začali hrát a měli představení na první přehlídce, kterou byl Modrý kocour, trvala sedmdesát až sedmdesát pět minut. Postupnými úpravami se nám však zkrátila. Naše materiály přes Volyni až sem do Hronova však zůstaly původní. Je to tedy určitá chyba v programu, ale myslím si, že pro diváka to může být ve finále příjemné.

Máte rádi dobré konce a je konec vaší hry vlastně špatný nebo dobrý?

Možná, že je dobrý a možná, že ne. Na to si musíte odpovědět sám. (Do rozhovoru vstupuje Petr Hofhans) Já mám rád dobré konce. Jako divák. (Pokračuje Jan Marek) Myslím si, že dobré divadlo není o tom, jestli má dobrý nebo špatný konec.

-saj-

*Rozhovor s jedním z protagonistů
Janem Markem*

Proč jste si vybrali právě hru na téma o lidech bez domova? Proč ne třeba něco veselého se šťastným koncem?

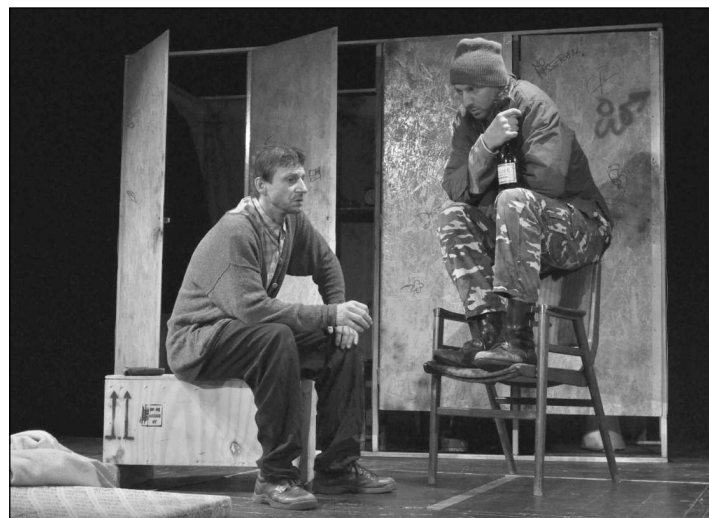
Vybírali jsme si hru i podle toho, jakými disponujeme herci a s kolegou Petrem Hofhansem jsme si chtěli udělat hru, která by připomínala duel. A k veselosti – myslím, že ve hře je i spousta veselých scén. Není to pouze smutné téma o bezdomovcích. Od začátku se zabýváme prostým člověkem. Tím, co řeší obyčejný člověk, kterého můžete potkat na ulici.

Hledali jste někde vzory ke svým postavám? Chodili jste po nočních nádražích a parcích?

To určitě ne. Když však člověk divadlo zkouší, kouká okolo sebe. Ve své roli staršího člověka jsem se samozřejmě díval, jak se chovají staří lidé, jakým způsobem se pohybují, když je něco bolí a tak. Spíš jsme tedy řešili technickou hereckou práci. Že bychom měli konkrétní vzory, to určitě ne.

Jakým způsobem jste hru Katalin Thurovcy objevili a vybrali?

Spolupracujeme s Literární a divadelní agenturou Aura-Pont, která nám hry poskytuje. Určitým výběrem padla karta právě na tuto hru.

Bylo to super, celou dobu mě to bavilo, hlavně ten přistěhovalec, byl takový neočekávaný. Krásné na tom bylo, že tam bylo překvapení pro diváka. A bylo to velmi citlivé. Bylo horko a vůbec nám to nevadilo. Je to kladná recenze.

Barbora a Lída Ješutová

Dokážu jenom popsat co se tam dělo, ale vůbec tomu nerozumím.

Pavel Husa

Zmatení. Klozet byl pěkně v hajzlu.

Kristýna

Mně se moc líbilo, jak byli bezdomovci apatičtí. Podobalo se to herectví bezdomoveckých souborů.

Jarek Jurečka

Celou dobu jsem je vnímala, brala, ale zklamal mě konec. Nepochopila jsem, k čemu by měli diváci dospět. Že každý bezdomovec má svůj příběh, to víme. A víc jsem se vlastně nedozvěděla.

Renata Vordová

Čakala som nějakú zaujímavejšiu pointu.

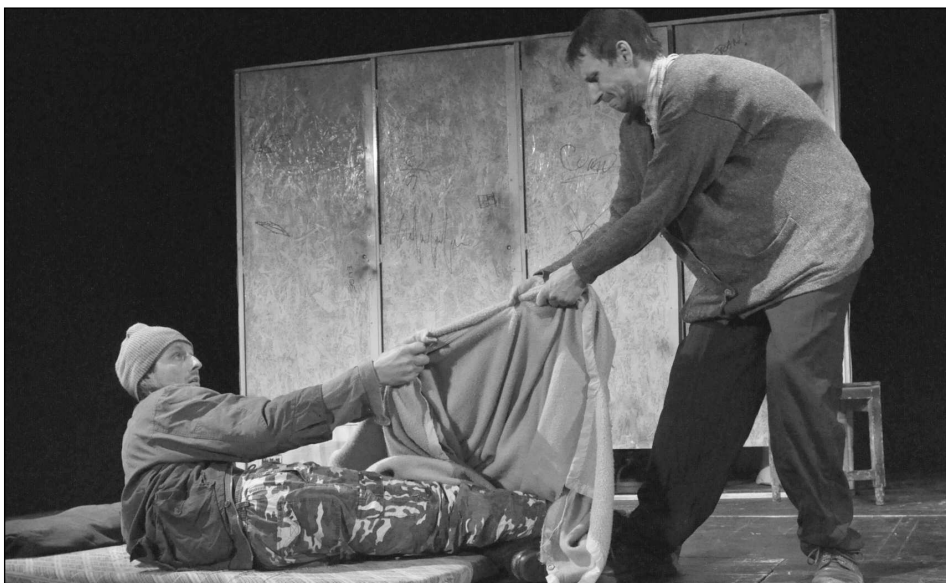
Paní ze Slovenska

Velmi úsporné a hezké představení. Dobrá mizanscéna. Zajímalo mě to. Ale nevím, jestli byl dobře vypointovaný konec.

Vladimír Benderský

Koupila jsem husu, tak nevím...

RECENZE

Říkávala jedna moje teta pokaždé, když koupila svrchu zmíněného ptáka a nebyla si jista, jestli se ten nákup povedl. Potom se tohle úsloví v celé naší rodině rozšířilo na všechny jevy, o nichž se nevědělo, jaké vlastně jsou. A já to teď, 3. srpna 2015 v 21:35 píšu jako nadpis k recenzi o turnovském Klozetu, neboť opravdu nevím...

Dovedl bych zajisté stručně popsat výchozí situaci v takovém tom klasickém, tradičním uchopení. Jenže ono to zřejmě má být něco jiného než reálný příběh dvou bezdomovců, z nichž jeden obsadil tomu druhému jeho útulek, z toho pochopitelně vyplyne hněv a spor a pak se rodí jakýsi vztah. Jenže to, co se děje na jevišti, naznačuje něco jiného; zejména závěr, kdy jeden z těch dvou sublimuje, zmizí, rozplyne se, prostě není a není jasné, jak se to stalo ani co se stalo. Najednou se prudce a naléhavě oživí některé otázky, které se mně už před-

tím vtíraly, ale odháněl jsem je, protože jsem si nebyl jistý, jestli si nevymýšlím.

Neboť inscenace vůbec není tak důsledně vystavěna, jenom se tu a tam vyskytne jakýsi detail, jenž naznačí, že snad, asi, možná... Takže reálný příběh je jaksi podminován a hlavně se vedou zatraceně vznešené řeči, jež směřují k metafyzickému mlžnu, které postihuje vydatně i divadelnost, scénické provedení. Neboť to mlžno se vyjevuje v mluvení, mluvení, mluvení a na něco dalšího už není čas ani místo. A tak ten večer v Sokolovně se zvolna šinul ke konci, mlžno houstlo a smysl představení čím dále tím více pro mne mizel v nedohlednu. Mně jsou oba pánové, kteří se do toho textu pustili, na jevišti sympatičtí a ani v nejmenším nechci cokoliv ubírat jejich hraní a herectví. Ale nezbyvá mně než parafrázovat mou tetu: Viděl jsem Klozet a nevím...

Jan Císař

Klozet na půli cesty

RECENZE

Společnost bloumající veřejnosti, jak si říká soubor z Turnova, nám sehrál vlastní úpravu jednoaktovky oceňované maďarské autorky Katalin Thuróczy Klozet pro služebnictvo – pod zkráceným názvem Klozet. Toto zkrácení už v názvu hry a s ním související další úpravy textu nejsou však jen nějakou kosmetickou úpravou, ale dotýkají se samotné podstaty inscenace. Tedy jejího tématu i volby výrazových prostředků.

To, co mi bylo v představení nabídnuto, byl pokus o realistickou studii sžívání se dvou bezdomovců na dávno nepoužívané veřejné toaletě. Jeden, ten starší, si už její prostor zabydlel a mladší mu do něj vtrhne jako nečekaný, a nejprve i nevitáný, host. Postupně k sobě hledají cestu. Vše se odehrává na precizně připravené scéně, která nám ukazuje zdevastovaný interiér klozetu s utrženým umyvadlem, pomalovanými zdmi, dotvořeným jako nový „domov“ matrací, rozvrzaným křeslem atd. Oba protagonisté (Jan Marek a Petr Hofhans, kteří se svorně dělí i o dramaturgii a režii inscenace, Jan Marek pak vytvořil scénografii) jsou velmi výraznými typy a za pomoci kostýmů i dalších charakterizačních prostředků se jim daří vytvořit sugestivně působící postavy bezdomovců.

Děj se začne slibně rozvíjet. Bohužel však brzy začne budování vzájemného jednání postav dostávat trhliny, motivace jejich jednání ztrácí zřetelnost, uvěřitelnost, např. obrát od nenávislného jednání staršího k mladšímu jen kvůli vztahu ke kvetoucí fazole (?), hra ztrácí dynamiku, působí velmi stereotypně, místy až mechanicky a není jasné, o co vlastně jde, co se řeší, k čemu vše asi může směřovat. Tato rozpačitost vyvrcholí samotným závěrem, v němž „jako kouzlem“ zmizí z jedné záchodové kabinky starší bezdomovec a divák je postaven před nutnost si tento symbolický či jaký prvek nějak domýšlet, přičemž inscenace do té doby s žádnou takovouto symbolikou

nepracovala. Nebo si toho starého ten mladý celou dobu jen představoval? Ale proč?

Velmi sympatický herecký výkon obou tvůrců inscenace pak bohužel pro mne zůstává jen nezacíleným snažením v polovičatém jevištním tvaru. Zde se ale dostáváme k už výše zmiňované úpravě původního dramatického textu. Maďarská autorka totiž nenapsala žádnou realistickou studii o sblížení dvou bezdomovců na veřejném klozetu, ale velmi chytře vybudovanou modelovou hru Klozet pro služebnictvo o postavení Maďarů v Evropě, tedy jak se sami mohou vnímat a asi někteří i vnímají. (Záměrně v ní také naznačuje spojitosti s takovými hrami, jako jsou Mrožkovci Emigranti či Sartrovo S vyloučením veřejnosti. A nabízí také šest variant konce – i s možností zahrát postupně v jedné inscenaci všechny.) Fakta této hry v sobě obsahují tedy především symbolickou rovinu a nikoli psychologicko-realistický materiál k budování vztahů dvou postav.

Autoři inscenace tedy ze hry vyparepárovali to, co bylo jejím základním významotvorným materiálem, a ze zbývajících se pokusili vystavět něco, co z něj asi vystavět v dostatečné kvalitě ani nešlo. Je to škoda jak pro hru samu, tak pro soubor.

Aleš Bergman

osamělostnevím
zamyšlenídobrý
východisko hajzl
nedynamické
málo spláchnutí fazole
krípynemám slov
mazec nic relativita
hloubka pffffff

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizacíbleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

Nejvíc mě těší, když se přicucnou na nějaké téma

„Na začátku své studenty varuji, že neodejdou, dokud do nich nenarvu alespoň padesát stránek poznámek, které jsem si udělala za posledních třicet let. Je to skutečně příšerná porce učiva,“ říká na úvod našeho setkání Daniela Fischerová a vypráví o počátcích svého působení na Jiráskově Hronovu.

Dnes vím třikrát tolik

„Když jsem sem poprvé přijela a začala učit (ty jsi byl jedna z mých prvních obětí), věděla jsem toho zhruba třetinu, co dnes. Již ve středu jsem tenkrát začínala panikařit, že už vám nemám co říci. Nežertuji, najednou na mě padla panika, že jsem se ujala nějakého kurzu a nemám dostatek informací, které bych mohla předat. Pak jsme to samozřejmě nějak uhráli. Musím se přiznat k tomu, že jsem tenkrát ve středu seděla s hlavou v dlaních a přemýšlela, co dělat do soboty. Nyní je situace zcela opačná. Informací mám tolik, že by mně na to čtrnáct dní nestačilo. Takže redukuji s tím, že se snažím využít času, jak to jde a jak je to možné.“

Vysvětluje, že z jedné poloviny se jedná o teorii a z druhé o praktická cvičení. „Při té teoretické sedíme jako balíky sena a něco si povídáme, ale s přibývajícím časem je víc a víc praktik. Pozitíří a popozitíří bude výuka ještě daleko zábavnější. Máme za sebou tři dny. Moji studenti mají určitou výhodu či nevýhodu, že převážně vypadají mým oborem nepolíbení. Někdy mi přijdou staří otrískaní chlapi, kteří jsou u mě potřetí, ale tahle milá mláďátka většinu věcí, které říkám, opravdu slyší poprvé. Je tedy snadné je překvapit, není problém je něčím ohromit. Většinou reaguji na něco osobního, na něco, z čeho mají pocit, že se jich to týká. Nejvíc mě těší, když se přicucnou na nějaké téma jako mouchy na mucholapku a každý k tomu chce něco říct. K těm hlavním tématům se však teprve dostaneme.“

Absence škodiče

Daniela Fischerová se vždycky studentů ptá, jaký šťastný vítr je zavál do Hronova. Zda přicházejí jako diváci, herci nebo režiséři. Tentokrát má v kurzu tři čtvrtiny bytostí, které se tak či onak hlásí k herectví. Hrají nebo chtějí hrát. Říká ovšem, že má v semináři i dvě mladé spisovatelky.

„Mám tentokrát zvláštní skladbu seminaristů. V semináři je naprostá převaha mladých lidí. Je pravda, že tam mám dva staříky přes třicet let. Bývala jsem však zvyklá, že u mě byli i lidé starší, než jsem já, což už se asi nestane. A kromě toho mě potkalo i zvláštní požehnání, že mám v kurzu převahu mladých mužů. Všeobecně je to tak, že podobné obory jsou přeholčičkované, tentokrát mám většinu chlapců a to se hned lépe pracuje. A mám dokonce to štěstí, že semináři nemám škůdce. Když se objeví třeba jen jeden podivín nebo exhibicionista, určitá divná povaha, dokáže rozkládat vstřícnou atmosféru. Pokaždé vysílám modlitbičku, aby se škodič podobného typu neobjevil. Když tam není, tak všechno jde. A letos musím říci, že se nikdo takový, kdo nad vším ohrnuje nos a všechno ví, neobjevil.“

Divadlo je mrcha

Herci i režiséři se čas od času obracejí k Daniele pro radu. A ona s laskavým úsměvem vždy pomůže pozitivní odpovědí. Jeden příklad za všechny: „Včera jsme byli na hezkém večerním představení, které dělal Ad Hoc. Moc se nám to líbilo, všichni byli šťastní, jak se to povedlo. Jásali, volali a dupali. Pak jsme se na chvíli zastavili s Honzou Duchkem a on říkal, jaké jsme byli báječné publikum a že odpoledne lidi nereagovali. Zdálo se mu nepochopitelné, že téměř tentýž výkon, se stejnými texty a muzikou, vyjde pokaždé jinak. Ptal se mě a já mu musela odpovědět, že divadlo je nevypočitatelná mrcha.“

Informace sa zídů

Kromě toho, co si frekventanti napíší - a někteří popíší stoh papíru - mohla nechat Daniela Fischerová pro své studenty vyrobit díky laskavosti zdejšího vedení citátovník. Jsou v něm na několika stranách hlavní hesla a témata jako připomínka na to, co zde probírali a dělali. „Nikdy si nejsem jistá, k čemu to lidem bude v osobním životě, na jevišti se však získané penzum vědomostí opravdu hodí. Jestli bude mít někdo z nich to štěstí nebo neštěstí, že na jeviště poleze, jak říkají Slováci, informace sa zídů...“

K oblíbeným lekcím oblíbené lektorky patří přednáška na téma „Svádění“: „Vydírám tímto způsobem své seminaristy. Je to ode mne špinavý trik. Vždy říkám: když budete dobře studovat, budete chodit včas, přezouvat se a mýt si ruce a tak a podobně, poslední den nám vyjde čas na kapitolu „Flirt a koketerie“. Když budete zlobit, nic takového nebude. Pochopitelně oni i já víme, že to není myšleno vážně a že na to dojde vždy.“

Festival jako učebnice

Frekventanti Nonverbální komunikace jsou na Hronově snadno k poznání. Koukají vám do očí, sledují, co děláte s rukama a společně se baví o tom, zda někdo lže či nelže. Několik lidí jsme na základě jejího učení při hře Palermo odsoudili k trestu smrti. Nejinak to rozhodně bude i tentokrát. „Už pomalu začínám slyšet, jak chodí a koukají se na zorničky. Je to podobné, jako když medik dostane první učebnici a diagnostikuje sám na sobě všechny choroby včetně horečky omladnic. To zase přejde. Na Palermo nemáme času, ale občas, když probíráme lež, hrajeme hru „Mlsná kozo, pojď na zelí!“ Vždycky se v kruhu najde někdo, kdo se nesplete. Kdo jde a bez váhání to ví,“ dodává Daniela Fischerová s úctou ke svým studentům.

Honzá Švácha

He, he he, herectví

Čtrnáct lidí a překvapivě téměř vyrovnaný stav žen a mužů. Herectví se nedá naučit, ale dá se leccos vyzkoušet. A když je k tomu chuť a týden času, kdy nic jiného neruší, je to vlastně ideální. Právě o to se společně se svými svěřenci snaží Martin Vokoun, režisér a pedagog Vyšší odborné školy herecké. Začíná se ranní masáží. „Jeden si to bude užívat, a ten druhý si to odpracuje,“ říká Martin Vokoun. „A zítra to bude obráceně.“ Přišla jsem do semináře při ranním zahřívacím rituálu. A tak tu sedím v koutku, a sleduju, co bude dát. Rozjíždí se různá cvičení, například tzv. kosočtverce, kdy se celá skupinka přizpůsobuje pohybům toho, kdo je vpředu, nebo hledání konkrétní

osoby na ploše se zavřenýma očima, nebo cvičení takové poloanimační, kdy dvě osoby v sedě za sebou vytvářejí takovou zvláštní jednoosobu - ta vpředu propůjčuje mimiku, ta zadní ruce - při scénkách na téma ranní hygieny v koupelně nebo pětichodového menu v restauraci. Pak následuje příprava scének, které si účastníci vylosovali včera, a na základě daného tématu mají vytvořit postavy a situace.

K seminaristům se vracím ještě jednou, to už je ve chvíli, kdy vyrazili do parku. Tady nastává práce s textem. Tedy prozatím je to jen první čtení, kde se střídají jednotlivci v čtení prvního dějství provokativní hry Patricka Marbera Na dotek. Právě ona se stane odrazovým můstkem pro další práci nad textem, vytváření situací, a formování jednotlivých postav.

Martin Vokoun není jako vedoucí seminářů amatérského divadla žádný začátečník. „Dělám různé semináře, které jsou ovšem více zaměřené na režii. Před dvěma lety jsem měl tady na Hronově režijně-dramaturgický seminář, a nedávno jsem dělal v rámci cyklu Divadlo z různých úhlů pohledu o víkendech po čtyři měsíce intenzivní režijní kurs. Herectví se nejvíce dotýkám na herecké škole. Ale tady je to takové intenzivnější. Lidé sem kvůli tomu jedou, jdou do toho po hlavě a užívají si to více, než když je to celoroční povinnost, kdy se třeba studentům někdy nechce... Když jsem se ptal, tak 90 % účastníků mi odpověděla, že od semináře očekávají zábavu. Chtějí si hrát.“ No, to je celkem logické - když herci, tak hrát a hrát si. Možná, že se na výsledek toho jejich hraní podíváme na konci letošního JH v nějaké ukázce. Uvidíme.

-jas-

Anketa: Proč jsme tady?

Hraju osm, devět let v jednom divadle, a chtěl jsem získat další názor na to, jak hraju, jestli se můžu někam posunout.

Taky trochu hraju. Přihlásil jsem se, aby byl v nějakém semináři, který je mi blízký. Chtěl jsem si zkusit další herecké plochy. Chci nasbírat nové zkušenosti a něco se přiučit z herectví.

Jsme tu kvůli tomu, abych nabrala nové zkušenosti. A přišlo mi, že v tomhle semináři je všechno, jak pantomima, tak pohyb, mluvení. Je to všechno spojené. A to se mi líbilo.

Zajímá mě herectví, baví mě, chci nabrat nové nápady, jak se herectví dá rozvíjet.

Jsem v Hronově poprvé a myslím, že hereckým seminářem je potřeba začít.

Praktičtí a pracovití malí princové

Na seminář S jako Scéna, kostýmy, rekvizity jsem šel s určitou představou. Předpokládal jsem, že se bude jednat o zamyšlené hloubání nad prostorem, jak na nás působí, jak se dá naplňovat, ke slovu se dostane architektura, určitě zazní slovo *mizanscéna* a hlavně se o tom všem bude hodně, hodně mluvit. Když jsem se ale dostavil do druhého patra hotelové školy, vypadalo to jako na nějakém z minulých seminářů Karla Vostárka – dvě třídy plné igelitů, odřezků, nářadí, kartonů a rozpatlané barvy.

Seminář S tedy přitahuje lidi, kteří mají šikovné ruce, radši dělají, než tlachají, nebo mají rádi, když se mluví, ale při tvořivé práci. Lektorka semináře Markéta Šafáriková sama říká, že je pro ni důležité, aby si divadelníci vyzkoušeli na vlastní kůži různé technologie, aby se zbavili strachu a měli z tvorby radost. Teprve jako druhou rovinu zmiňuje povídání o prostoru, kostýmech a materiálech. Herec na jevišti mnohdy nedokáže docenit, kolik práce se může za kostýmem a rekvizitou schovávat. To potom vede k tomu, že s ní nenakládá úplně s respektem. Ten kdo předmět vyrobí, k němu pak má samozřejmě lepší vztah. Ale nejdůležitější má být stejně ta radost – radost z tvorby, pro lidi, kteří rádi pracují rukama, lhotejno, jestli výsledek bude plnit divadelní funkci.

Tématem pro dílnu se stala kniha *Malý princ*. Všichni ji známe, všichni s ní máme nějaké zkušenosti a všichni také víme, že je určitým způsobem *divná*. Je to jedna z těch knížek, které byste si neměli vybírat k maturitě, protože je nebezpečně nejednoznačná. Vzbuzuje moc otázek a málo odpovědí. Pro divadelní tvorbu je ale něco takového dokonce výhodou. Seminaristé mají za úkol připravit scénu, kostýmy a rekvizity ve dvou okruzích z této knihy: v okruhu Malého prince a v okruhu Lampáře. Seminář směřuje i k možnému výstupu, spíše v podobě nějakých střípků a ukázek. Divadelní inscenace Malého prince ale bohužel neproběhne, výtvoři tedy vznikají k imaginárnímu účelu.

Druhý den se nesl ve znamení tří otázek. První, jakým způsobem na jevišti znázornit jednotlivé planety. V úvahu přicházeli princip středověkých mansionů nebo práce se světlem. Další otázkou rozvířila zaujatější

debatu – do jaké míry je *Malý princ* pro děti. Sám Exupéry určuje knihu dětem, zároveň ji ale věnuje svému příteli Leonu Werthovi, respektive tomuto pánovi, když byl ještě dítě. Proč je tedy *Malý princ* k půjčení v dětských knihovnách? Jedna ze seminaristek, Petra Šrutová, si třeba myslí, že se to stalo omylem. Jmenuje se to *Malý princ*, takže si všichni automaticky řekli, že to je dětské. Oproti tomu Ondra Menoušek přináší svědectví o tom, že knihu četl už v pěti letech a už tehdy ho oslovila. Editu Dvořákovou jako malou zase rozčilovalo, že tam není děj. Nebýt náhody, asi by se jako starší ke knížce už nevrátila, aby ji mohla docenit. Z debaty vyplynul závěr, že *Malý princ* je kniha pro děti v nás. Každý má v sobě Malého prince, jen ho někdo více pouští ven a někdo ne. Nebo bychom alespoň přáli, aby to tak bylo.

Jak ale vypadá *Malý princ*? Nebo spíše, jak jej na jevišti zobrazit? To byla třetí z otázek tohoto dne. V tomto ohledu je předloha zrádná. Všichni máme v paměti hluboko zapsané ilustrace, podobu Malého prince, zvláštní estetiku planet, slona v hroznější atd. Je to skutečné specifikum knihy, protože sám Exupéry to neulehčí; v textu napíše, že nám ukáže Malého prince, ale nepopíše ho, jen namaluje. Co si tedy může inscenátor dovolit, do jaké míry může stylizovat? Nebo na to může jít úplně jinak? Jeden z návrhů pojímá Malého prince jako teenagera dnešní doby, jezdícího na skejtu s roztrhaným oblečením a vykérkovanými čísly planet na paži. Je to snaha přiblížit Malého prince dnešnímu mladému čtenáři. Dostat se přes to povrchové dovnitř.

Jak se ale obecně pustit do ztvárnění něčeho, co je v našich hlavách už tak zafixované? Petra Šrutová říká, že je třeba vložit vlastní zážitky, vlastní Malé prince, které za život potkáme. Edita Dvořáková zase tvrdí, že musíme zapomenout na obrázky a myslet na to, jaký hrdina je. Otevřený, prostý, upřímný, nekomplikovaný, zodpovědný, hloubavý. V jejím návrhu má *Malý princ* pracovní a cestovní obleček, protože to zdaleka není takové to naivní, zasněné princátko, jak si ho mnozí představují, ale praktický a pracovitý človíček. A v tom se *Malý princ* podobá i účastníkům této dílny.

Kdy patří děti na jeviště, a kdy nepatří do hlediště?

Nedá se nic dělat – jsem matkou už 572 dní, takže na svět prostě koukám svým ovlivněným mateřským pohledem. A celý svůj třetí kritický den zde jsem prožila s myšlenkami na děti a samozřejmě, jak jinak tady – než na děti ve spojení s divadlem. Myslela jsem jak na dětské publikum, tak na děti na jevišti.

Vzala jsem Bertu po obědě do parku, že si tam hezky usne. Přišly jsme do produkce jedné pohádky z doprovodného programu – známá pohádka o Červené Karkulce neotřele. Nevím, jak vlastně doprovodný program JH vzniká, ale říkám si, jestli si dětský divák nezaslouží luxus, který tu mají dospělí. A to, že uvidí „to nejzajímavější, co je k vidění“, nebo alespoň něco dobrého. Tohle bylo k nesnesení a navíc se u toho nedalo ani usnout. Omlouvám se, ale nedalo se to vydržet. Tak to jen takhle drobně, abych podpořila nejmladší diváky JH a zlepšení jejich programu. A že jich je požehnaně – těch dětí!

A z druhého konce – děti v roli. Víím, víím, víím, pan profesor Jan Císař říká, že děti a psi na jeviště nepatří... Ano, pan profesor se stal mým guru pro rok 2013 i 2014 a je mi svaté vše, co se od něho dozvídám, ale když už je teď 2015, tak bych toto tvrzení ráda poupravila (a možná, že tak někdy učinil i on sám). Ano, děti na jeviště nepatří, pokud je tím dospělí zneužívají nebo využívají jejich dětské roztomilosti. Ale dětské divadlo bych celé z tohoto citátu vyjmula a dovolila si tvrdit, že tam rozhodně děti na jeviště patří a naopak, je někdy na škodu, když jim tam leze kdokoliv dospělý.

K těm psům jen tolik, že ti asi na jeviště nepatří proto, že jsou tak nějak zajímavější, než herci a člověk pak na nich může oči nechat a sleduje už jen a jen je a ne samotné představení. Nevím. Rozhodně si vzpomínám na představení Joži Krasuly Spomienky budúceho starca (Charms, Krasula), v kterém se několikrát prošel labrador, a já si z toho nepamatuju už devět let nic jiného. A to ani nevím, jestli procházení psa bylo narežirované Krasulou, nebo jen náhodou a ten čtyřnohý miláček se tam a zpátky prošel omylem.

Vždycky se za dětské a studentské soubory na Jiráskově Hronově trochu bojím, jak vyzní v jiném kontextu, jak dopadnou, držím jim palce! Abych jen tak neplácala blbosti na mateřské, chtěla bych se zastavit u souboru Taneční studio Light (vedoucí souboru Lenka Tretiagová) a jeho představení, na kterém se může úplně s přehledem ukázat, že dětské divadlo má smysl stejně jako jakékoliv mladé nebo staré divadlo (cituju jednu holčičku ze souboru, která si ujašňovala, jak je to s přehlídkami: „Takže je Dětská scéna, Mladá scéna a pak tedy Stará scéna?“).

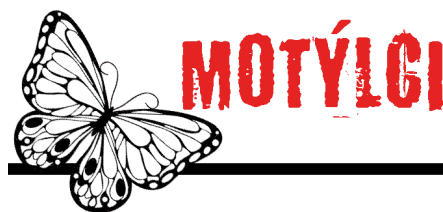
Musím se přiznat, že Jola (čti Džola) pro mne byla zatím nejsilnějším letošním diváckým zážitkem. Šlo o výborné dětské divadlo a navíc s přesahem! Příběh hlavního hrdiny nebyl smyšlený, ale skutečný. Skutečný, silný příběh chlapce Odzera, který se najednou dostal sem k nám z hor (oblast Ladaku v Himálaji)... Co bylo před kufrem (v jeho řeči před Jolou), bylo vysoko a daleko.

Děti z Tanečního studia Light sem přijely z festivalu Menteatrál jiné jeviště, který probíhá v Neratově (Orlické hory), kde hrály uprostřed neratovského kostela. Další den absolvovaly přejezd do Hronova a zítra letí do Chicaga. Ať už je to, jak je to, zažijí si tedy své a za tím vším stojí Lenka Tretiagová a její dlouhodobé nasazení a snaha o propojení tance a divadla, dětí a dospělých. Děti nakonec hrály i na celostátní přehlídce seniorského divadla v Miletíně, a to díky tomu, že se Lenka pokusila přivést na jeviště také babičky dětí v projektu Hlasy země.

Jolu jsem viděla, protože Berta na začátku usnula a spala a spala a tak se možná taky pozná dobrá věc – dítě se při ní neprobudí.

P.S.: Dnešním favoritem se stávají všechny matky, které dokáží zavčas vystřelit ze sálu, kde se hraje, ve chvíli, kdy si tam už trochu přes míru hraje i jejich dítko. Díky každé matce ohleduplné vůči všem divákům!

Jasanka Kajmanová

Tak který?

Oproti kravatám, které můžeme krásně rozlišovat a ozvlášťňovat zajímavě zavázanými uzly (způsobů vázání má být přes 200!), u motýlků to máme poněkud chudší. Proto je nejdůležitější sledovat materiál a střih, který nám mnohé napoví.

Materiál

Hedvábí

Nejdražší materiál určený především k formálním událostem. Nejlépe k smokinu, či fraku. Na běžné nošení se nehodí.

Bavlna

Nejoblíbenější současný materiál, především díky nízké ceně a mnoha dostupným vzorům. Hodí se k obleku, nebo jen ke košili. Výrazné vzorování nosíme především ve dne, když to jednotné barvy večer.

Vlna

Platí za nový módní trend a mezi ostatními působí stále ještě trochu robustně. Není ale nic lepšího, než si jej uvázat v zimě kolem krku. Krásně zahřeje. Nevýhodou je vysoká cena.

Střih

Butterfly (Thistle)

Nejběžnější, nejoblíbenější, elegantní, funkční. Tím vším je základní motýlkový střih, který byl oblíbený již v 19. století. Hodí se k volnočasovým aktivitám i na plesy a jiné důležité události.

Big butterfly (Jumbo)

Větší, méně pravidelný, dnes ne tolik obvyklý. Největší obliby dosáhl v 70. letech minulého století. Měl by se nosit spíše k formálnějšímu příležitosti. Sluší především velkým, robustním mužům. Na střízlících vypadá přinejmenším zastarale.

Batwing

V poslední době začíná opět získávat na oblibě. Jde o nejdělnější motýlek, u něhož mnohdy nejdou křídla rozlišit od tělíčka. Působí elegantně a moderně. Dnes se již místy objevuje při formálních příležitostech.

Diamond point a Club round

Oba jsou méně obvyklé, zato však velice módní. Pokud vám nevdají jistá asymetrickost a chcete i mezi motýlkáři vyniknout, volte jeden z těchto typů.

Pozvánka:

Stánek s motýlky na náměstí hned vedle Kafekáry vám nabízí speciální akci: festivalový motýlek – udělej si sám. Budete si moci zakoupit bílý bavlněný motýlek, na který pak můžete nakreslit vlastní vzor, nebo si jej nechat podepsat od přátel z Tritonu a dalších zábavně-občerstvovacích zařízení.

PS: Dnes jsem zahlédl desetiletého klučíku, jak si vykračuje se zbrusu novým, docela slušně zavázaným, motýlkem. Má to cenu.

-vím-

DÍVADLO DÍVADLO DÍVADLO

Konec éry intelektuální přezíravosti!

Chceme divadelní vzory...

...s lidskou tváří!

Předpověď počasí pro Jiráskův Hronov na úterý 4. 8. 2015

Výstrahy: Aktuálně (zase nuda) není v platnosti výstraha na nebezpečné hydrometeorologické jevy, nicméně bude hic (opět) o trochu větší než včera. Překonáme třicítku a pětadvacítku se půjdou klouzat.

Situace:

Hronovem zadují slovenské až ruské větry a těmi ošlehána se teplota opět vybičuje k tropickým třicítkám. Na náměstí budou padat mouchy v letu a vosy se přemísť blíž

ke kavárnám, zmrzlinám, ovoci a těm, co je nesnáší.

Počasí v noci (22-07):

Ženo Blaženo, opět nedosaženo, protože hledí i moudří velmi jasně tekutými jedy zasaženo. Během noci možnost spánku kdekoli, teplu se nikdo nevyhne, pod peřinou i ve spacáku teče a čpí pot. Nejnižší teploty 21 až 20 °C. O půlnoci lihová smršť. Nad Metují kouřmo

Tlaková tendence: Podtlak není špatný. Záleží na ochotě podtláčitelky a stavu podtláčitele. Tendence je zřejmá.

Počasí přes den (07-24):

Cena stínu stoupá v souvislosti s jeho zaplněním. Během dne první plováci říční, v sokolovně nedostatek vzduchu, dýchání se nedoporučuje, pokud není nutné.

Na večer očekáváme oblačno až zataženo s přeháňkami, zda budou dešťové, se zkoumá. Nejvyšší teploty 25 až 30 °C, v Metují stejně jako ve sprše.

Tlaková tendence: Srdcaři 160 na 190, tak bacha!

Jasno: Když napíšeme, že ne, přání bude otcem myšlenky...

Pocitovaná teplota: Cestou do sokolovny 40-50 °C

Spodní základny oblačnosti: 1/8 6900 m (Neúp)rosný bod mužů: +18,3 °C

Vlhkost žen: Max v 05:00h - nic moc %

Viditelnost: 35 km (prach v ovzduší a prachy v prachu)

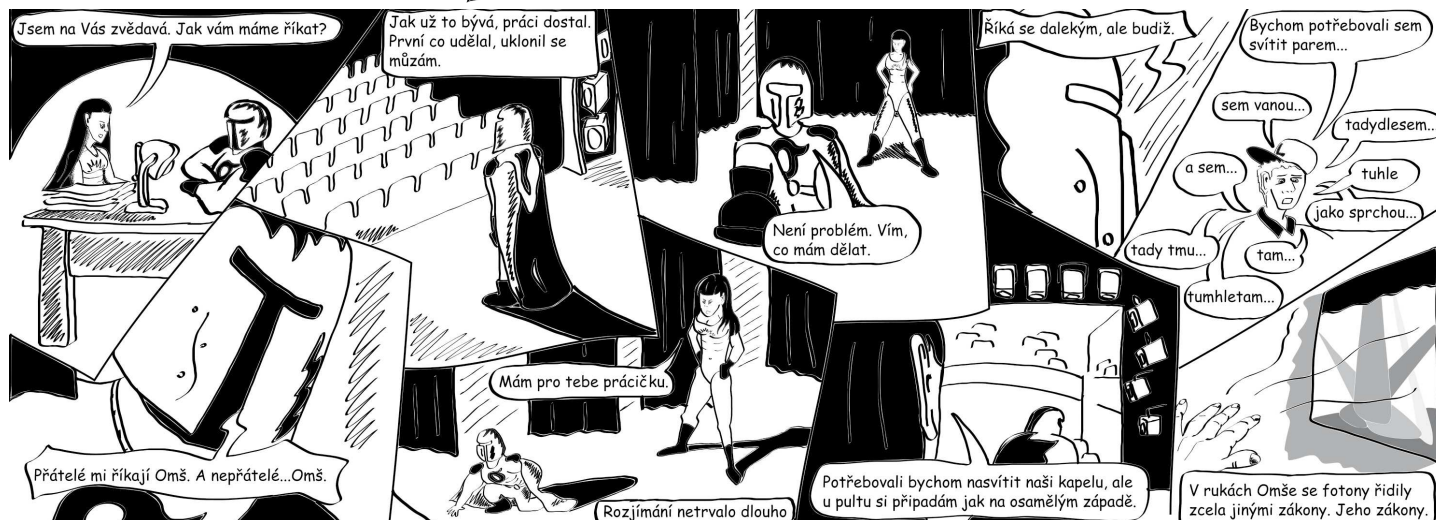
Solární radiace: V noci zanedbatelná, přes den zalézt (cca Fukušima)

Výlez mozola: 05:33 (my to včera nedali!)

Zasutí mozola: 20:38

-saj-

Divadelní superhrdinové: AGE of Císař

Proč si vlastně Jura Podešva nevzal Rozinu? (aneb O dílech chytřejších než my)

Námítkou proti relevantnosti otázky z titulu tohoto článku vstoupil do včerejší diskuze PC režisér karolinské inscenace Advent Gustav Řezníček. „To se musíte zeptat Jarmily Glazarové“, prohlásil k tomu a hned pokračoval slovy, která v něm asi už pár minut vřela. Vyčetl fóru, přesněji řečeno lektorům („kteří jsou za svou činnost placeni“), že jsou příliš teoretičtí, literární, nesrozumitelní, kavárenští atd., a že k jeho překvapení a zděšení amatérskému souboru („který to všechno dělá ve svém volném čase po práci“) neposkytují žádnou konkrétní a praktickou zpětnou vazbu.

Tak jsme se na chvíli zastavili a vrátili zase na začátek... Někteří lektori a Milan Strotzer stručně připomněli, jaká je koncepce a obecnější účel problémových klubů, a jedna pohotová divačka (která se sama označila za „laika“) velmi pregnantně shrnula, jak většina osazenstva – soudě podle potlesku následujícímu její příspěvek – dosavadnímu rozboru inscenace Advent rozumí: že nejde o zpochybňování práce a úsilí souboru en bloc, a už vůbec ne o zbytečné filozofování, ale o společné směřování k podstatným otázkám souvisejícím s dramaturgií a inscenováním Glazarové prózy. (Pro uklidnění pana Řezníčka se asi muselo znovu a polopaticky připomenout i to, že karolinský soubor tradičně vyniká

pozoruhodně osobitým projevem a v dané inscenaci vesměs velmi dobrými hereckými výkony.) Jestliže přitom lektori poukazují na některé z pohledu diváka rozhodující nedostatky, a vracejí se třeba až k literární předloze, je to legitimní, ba nutná úvaha a žádná „nepraktičnost“.

Emotivní a „angažované“ obranné vystoupení pana Řezníčka se dá samozřejmě pochopit. Kromě jiného se v něm však ukázala známá věc: že totiž dobré dílo bývá chytřejší než jeho původce. Řezníčkova inscenace Františkovy dramaturgie nabízí silnou autorskou vizi velkého (vesnického) dramatu se strmějším a možná komplikovanějším příběhem než v literární předloze. Přirozeně vyprovokovala diskuzi a polemiky, tím spíš, pokud inscenace v některých momentech umožnila rozbíhající se výklady. Právě v těchto – na Hronově tradičně vstřícných – střetech a připomínkách, tedy při společné interpretaci a „projednávání“ kvalit i rezerv díla (J. Glazarové, M. Františáka, G. Řezníčka, DS Jana Honsy Karolínka) začaly zaznívat zajímavé názory: ať už obecné či osobní, literární či „divadelnější“, teoretičtější či praktičtější. Dospěli jsme až k oné titulní otázce, a snad jsme se mohli dostat dál, kdyby pan Řezníček nebyl tak nešikovně shodil řemen.

Marek Lollok

ZÍTRA

STŘEDA 5. SRPNA 2015

16.15 a 20.00 hodin JD 130'
Divadlo JakoHost Plzeň / režie: Vratislav Mikan ml.

Z. Egressy: ŠTOVÍK, PEČENÉ BRAMBORY

14.00, 16.00, 16.30, 17.00, 22.30,
23.00 a 23.30 hodin SJČ 15'
Geld und Money Theatre Plzeň
režie: Geld und Money Theatre Plzeň
Volně podle předlohy Geld und Money
Theatre Plzeň: **KACHNÍČKY OŠIDORI**

15.00 a 19.00 hodin SJČ 40'
Střípek Plzeň - Skupina ŠaFrán
režie: František Kaska, Šárka Chvalová
**Daniel Heviér (Nevyplazuj jazyk na lva):
BÍLOBÍLÝ SVĚT**

10.00, 20.30,
21.15 a 22.00 hodin SJČ 25'
Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř
režie: Jarka Holasová a soubor
K. J. Erben: O ŠMOLÍČKOVÍ

14.00, 19.30 a 21.15 hodin SOK 35'
NA POSLEDNÍ CHVÍLI ZUŠ Ostrov
režie: Lucie Veličková
Tomáš Přidal (Pikantní poldové):
TAM, KDE ŠPLOUNÁ

od 15 hodin PAJ
**ZLATÉ SLUNCE – festival amatérských
folkových skupin**

15.00 - STRUNA, Hronov
15.30 - FUKANEC, Nové Město nad Metují
16.15 - COUNTRY COLAPS, Pardubice
17.00 - KAMION, Hronov
17.45 - CHVÍLE, Hronov
18.30 - NAOPAK, Dobříš
19.15 - BOUNTY, Brno
20.30 - PAVLÍNA JÍŠOVÁ a přátelé

22.45 hodin SOK
Renata Vordová: VEČERNÍ CHVÍLKA POEZIE

Legenda:
JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
PAJ = Park Aloise Jiráka
Změna programu vyhrazena!

Sr Sico Rubena

16.30 a 19.00 hodin JD 30'
Taneční a pohybové studio Magdalena o. s.
Rychnov u Jablonce nad Nisou / režie: Ludmila Rellichová

**Irena Dousková: ONĚGIN BYL RUSÁK
ANEK V PRAZE SVŮJ ČAS MAŘÍŠ –
ZA ROHEM JE PAŘÍŽ**

16.00 a 20.00 hodin SJČ 95'
Divadlo Gasperego Liptovský Mikuláš /
režie: Ján Kuráň

Martin McDonagh: OSAMĚLÝ ZÁPAD

14, 17.45 a 22 hodin SOK 70'
Červiven Krnov / režie: Petra Severinová
Petra Severinová: PROPADLÝ LÍSTEK

15.00 hodin PAJ
BARBUCHA
- loutkové představení pro děti zahraje Diva-
dlo ŠUS Rokycany

17.00 hodin PAJ
BOHADLO BAND Náchod

18.30 hodin PAJ
HEEBIE JEEBIES Hronov

20.30 hodin PAJ
JELEN Praha - objev roku, Cena Anděl

18.00 Malý sál JD
VŠE, CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT O DAMU
a 22.00 hodin
Diskuse s Doubravkou Svobodovou

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
PAJ = Park Aloise Jiráska
Změna programu vyhrazena!

Zpravodaj 85. Jiráskova Hronova 2015

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Jana Soprová (jas), Petra Jirásková
(jip), Jan Švácha (saj), Vít Malota
(vím), Jan Mrázek (jam), Ivo Mičkal (foto),
Aleš Hejral (komiks), Michal Drtina (zlom),
David Slížek - šéfredaktor (das)

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Neprošlo jazykovou úpravou!

Anketa

Jakou divadelní superschopnost byste chtěli mít?

Dokázat při režii hlídat všechny složky.
To by bylo úžasné.

Aleš Bergman

Já bych chtěl mít superschopnost za-
ujmout publikum.

Petr Christov

Chtěla bych umět přeskakovat divadelní
přestávky. Nesnáším blemcání po divadle,
kdy nevíš, co máš dělat. Bylo by skvělé,
kdyby se všechnen čas, který strávíš během
divadelních přestávek, někde shromažďoval
a pak by člověk třeba mohl jet na dovole-
nou. Chtěla bych mít schopnost kumulovat
čas z divadelních přestávek.

Jitka Šotkovská

Chtěl bych umět škrtnat jako Kateřina
Fixová.

Jan Šotkovský

Mé největší přání je být buranem.

Jan Hnilička

Chtěl bych být vynikajícím hercem.

Jan Císař

Chtěl bych mít vizáž Aleše Bergmana
před ostříháním, houževnatost Milana Stro-
zera, když bere ztečí archiv a logopedickou
neotřelost Jana Šotkovského.

Jakub Schejbal

Chtěl bych mít superschopnost Milan
Schejbal.

Luděk Horký

Chtěl bych mít superschopnost Kateřina
Fixová.

Martin Vokoun

Chtěla bych mít vždycky toho největšího
kašpárka.

Eva Spoustová

KONICA MINOLTA

Založeno 1872

PIVOVAR NÁCHOD

KRÁTCE

Andělská poctivost

Tanečnice Nota Bene děkuje kavárně
Pod křídly andělů za to, že jí obsluha našla,
uschovala a navrátila ztracený tablet. Palec
nahoru přidáváme i za naši redakci.

Vše o DAMU

Všechno, co jste se chtěli dozvědět
o DAMU, a báli jste se zeptat, se můžete
dozvědět už dnes večer na diskusích s dě-
kankou fakulty Doubravkou Svobodovou.
Jedna proběhne od 18:00 a druhá od 22:00
v malém sále Jiráskova divadla.

Bingo!

Dílky pro děti i hravé dospělé v obchodě
Adlabar na náměstí (vchod od pošty) pokrač-
ují. Dnes si můžete od 10:30, 13:30 a 16:30
zahrát obrázkové bingo.

Jak třídit?

Při sbírání názorů na Vox populi nás
zastavila slečna s tím, že by se ráda pro-
střednictvím Zpravodaje vyjádřila ke třídění
odpadů. Nikde v centru totiž nejsou viditel-
né kontejnery. Přes festival je velká potřeba
plastových kelímků a nádob na občerstvení
a lidé, kteří by rádi třídili, tuto možnost ne-
mají. Kontejnery tu sice k dispozici jsou, ale
najdete je nakumulované na jednom místě,
kde vůbec nejsou viditelné. Slečna by ráda,
kdyby se to alespoň do příštího festivalu ně-
jak vyřešilo. Tak uvidíme, jestli vyšší místa
hlasu lidu vyslyší.

Návštěva

Na Jiráskův Hronov přijeli i zahraniční
hosté. Jmenovitě: Jürgen Peter (Německý
svaz amatérského divadla), Mary Pears
(Středoevropská sekce AITA/IATA), Aled
Rhys-Jones (prezident Amateo), Rob Van
Genechten (prezident světové organizace
AITA/IATA), Alla Zorina (prezidentka rus-
kého střediska AITA/IATA), Jozef Krasula
(prezident slovenského střediska AITA/
IATA) a Josef Hollos (bývalý předseda Stře-
doevropské sekce AITA/IATA).

CDS NÁCHOD